BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 61-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 241 Sâmbătă 2 Septembrie 1944
6 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 460 lei-12 L. 900 RADIO U. 6 L. 600 lei - 12 L. 1000
Z. ȘTIINȚELOR 6 L. 600-12 L. 1000 lei, VESELIA 6 L. 450 12 L. 800 lei
FR SUFLET 6 L. 320-12 L. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

NICULAE TITULESCU

de I. LUGOSIANU

Omul cu un destin excepțional, care a fost Niculae Titulescu, a murit de două ori: un sfârșit de vară — la 29 August 1936 — a fost data morții lui politice; 17 Martie 1941 a fost data morții lui trupești, sub povara durerii de a nu-și fi putut desăvârși opera.

Nicio inimă n'a bătut mai tare ca a lui pentru țara pe care o iubia mai presus de orice; nici o minte n'a scrutat mai adânc ca a lui posibilitățile viitorului; n'a catalogat mai cu grijă preocupările țării; n'a cules cu mai multă iscusință argumentele în filele dosarelor; n'a imaginat cu mai multă pătrundere construcțiile juridice și politice menite să dea neamului lui o așezare trainică. Nici un cuvânt mai mult de cât al lui n'a vibrat mai puternic în contra adversarilor și mai seducător pentru captarea prietenilor României.

De opt ani n'a fost îngăduit să se rostească, ori să se scrie — sub cenzura fascistă — numele acestui mare român; corpul lui n'a putut fi redat pământului pe care-l iubia; pomenirea lui era o crimă contra ordinei publice.

La 29 August 1936, Titulescu era concediat în mod brutal din guvern — el care-și servise țara cu atâta pasiune și cu atâta succes,—pentrucă voia să încheie pactul de asistență cu Uniunea Sovietică menit să dea României 1/ Răsărit o pace trainică, o graniță sigură, un prieten puternic. Se organiza contra lui conjurația nemiloasă a intereselor personale primejduite și a prejudecăților politice imprudente. Ele se puneau, în mod conștient sau inconștient, în slujba dictaturilor totalitare ale lui Hitler și Mussolini, cari nutriau o ură personală sălbatecă și necruțătoare împotriva acestui Român excepțional și a acestui mare European.

Prin isgonirea lui din politica țării, autorii ei au făcut națiunea să piardă o concepție și o acțiune diplomatică și posibilități de desvoltare politice, cari aveau mai mult decât valoarea unei armate; [illegible] și au compromis unitatea României. Cântărindu-ne cu cea mai mare grijă gândurile și cuvintele, nu este nicio exagerare să calificăm această acțiune drept o crimă împotriva națiunii, pentru care cei vinovați vor trebui să poarte fără cruțare răspunderea, spre exemplul generațiilor viitoare.

In felul acesta a fost compromisă o mare operă diplomatică, una din cele mai strălucite și fecunde din istoria României, operă românească în cadru regional și european, acțiune de profilaxie politică și militară în contra regimurilor dictatoriale de expansiune prin forță, organizare de securitate și de pace pentru națiunile mijlocii și mici.

In curând vom avea prilejul să examinăm mai de aproape acțiunea diplomatică a lui Niculae Titulescu și să constatăm cât a pierdut România prin zădărnicirea vinovată a operei lui.

Asasinarea lui politică a dus, după puțini ani, la dispariția dramatică a acestei personalități incomparabile.

Astăzi nimeni nu-l mai poate înlocui. Fermecătoarea personalitate a omului scânteietor de vervă întregia iscusința și pătrunderea lui de diplomat și uimitorul lui talent de orator. Ele erau susținute de o conștiință profesională unică. Mulți pot ceti cu atenție un dosar; ochiul lui Titulescu pătrundea însă dincolo de rânduri și de file și găsia interpretări nebănuite, sensuri noi, argumente inedite. Mulți pot explica o problemă și găsi soluții clare. Când Titulescu lămuria însă o problemă, găsia o soluție, redacta un text, făcea o construcție juridică sau politică — după nopți de veghe și după săptămâni și luni de cugetare și de muncă creatoare—ceeace ești din mâna lui era un model de perfecție.

Resturile lui pământești se vor putea întoarce într'o zi pe pământul românesc, așa cum a fost dorința lui și așa cum au intenția prietenii și admiratorii lui. Ii vom putea depune flori pe mormânt și vom evoca cu emoție amintirea lui. Dar pierderea lui politică este ireparabilă și de opt ani o plătim în fiecare zi.

TRUPELE ALIATE INAINTEAZĂ RAPID IN NORDUL FRANȚEI

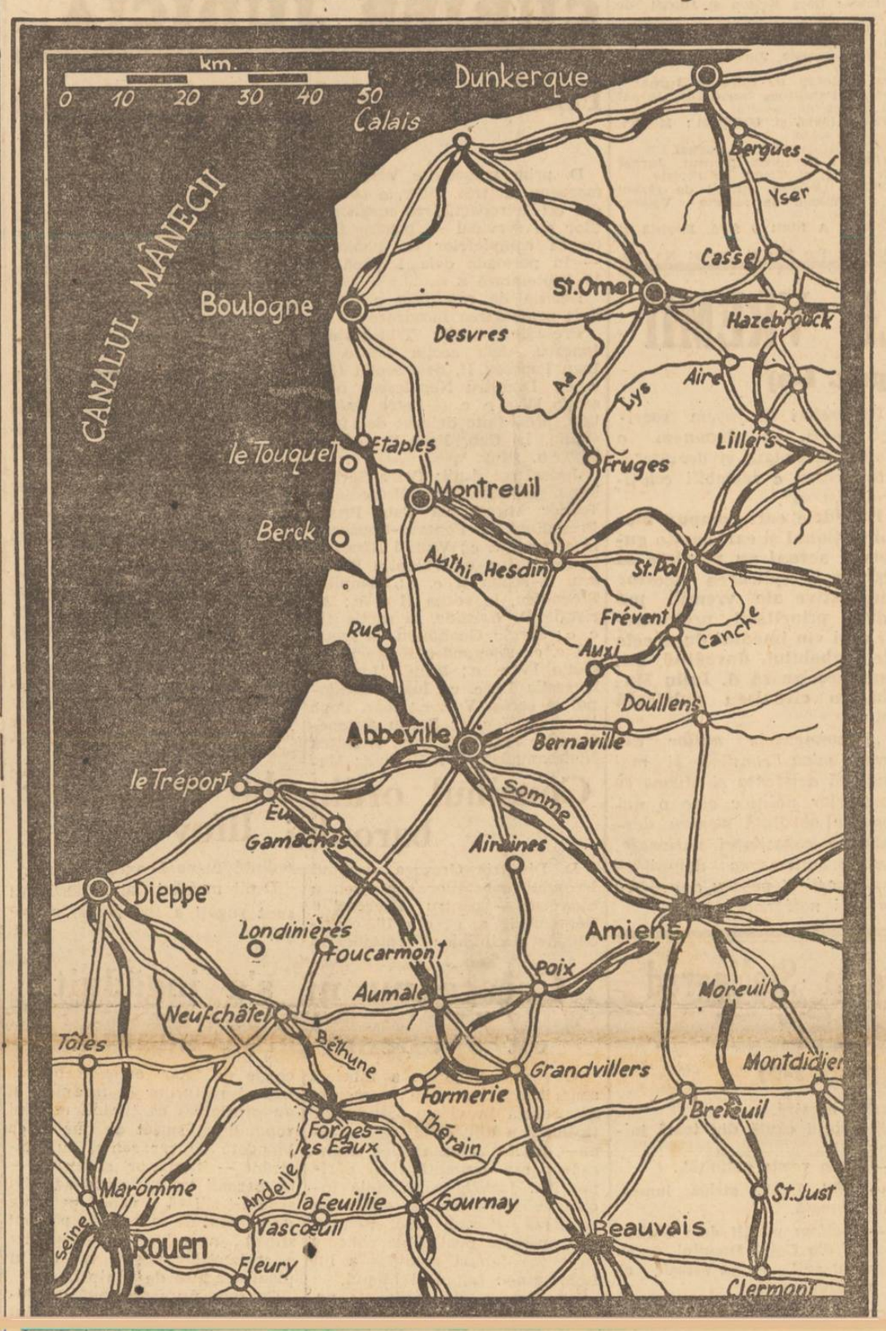

Londra, 31 (Rador). — Dela marele cartier general al forțelor aliate debarcate în Franța de Nord se transmite Joi următorul comunicat:

Carele blindate aliate au înaintat Miercuri rapid spre nord dela capetele de pod depe Sena inferioară.

Depășind zone împrăștiate de rezistență inamică, forțele noastre au capturat localitățile Gournay, Ambray, Beauvais și Marseille en Beauvaisis, iar trupele înaintate se află acum la 33 km. de Amiens.

Mai în spre vest, am ajuns la un punct la 13 km. nord-est de Rouen. Localitatea Fleury sur Adelle se află în mâinile noastre.

In fața localității Ducalir, trupele noastre au eliminat pe inamic depe malul sudic al Senei.

Trupele dela capul de pod Mantes - Gassicourt înaintează spre nord dealungul râului Epic și au ajuns la un punct situat la mai puțin de 3 km. sud de Chaumont en Maxin.

Alte înaintări au fost făcute dincolo de suburbiile nordice ale Parisului.

In înaintarea la est de capitală, trupele aliate au ajuns la Reims.

Unități blindate înaintând către râul Aisne se află la 16 km. nord de Reims, iar elementele care au trecut râul Vesle se află acum la 11 km. sud-est de oraș.

Elementele noastre de recunoaștere au răzbit până în puncte ce se află la 4 km. nord și nord-est de Laon și până la Mantaigu ,la 16 km. sud-est.

Capul de pod peste Aisne, în apropiere de Soissons, a fost extins spre est și nord.

In valea Marnei, trupele noastre au trecut fluviul și se află în dreptul localității Epernay, unele elemente fiind la 1 km. și jumătate de această localitate.

In susul fluviului, forțele care l-au traversat într'un alt punct au ajuns la Les Grandes Loges, la 13 km. nord-vest de Chalons sur Marne, pe șoseaua Chalons-Reims.

Activitatea aviației aliate a fost considerabil redusă Miercuri de norii deși din nord-estul Franței.

Avioane de bombardament ușoare și mijlocii au atacat, folosindu-se de instrumentele de bord, forțele inamice ce continuau să ocupe, dar puternic fortificate, insula Cezembe, în largul intrării în portul Saint Malo.

Alte avioane au bombardat mari depozite petrolifere inamice în pădurea Darques de lângă Dieppe.

Mai multe avioane inamice au fost distruse pe sol în apropiere de Copenhaga de către avioane de luptă și bombardament ce au operat și pe deasupra canalului Skagerrak.

Alte mici unități au hărțuit mișcările inamice în regiunea Rouen-Abbeville-Gaurney.

LICHIDAREA ULTIMELOR REZISTENȚE GERMANE DIN REGIUNEA PETROLIFERĂ

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 31 AUGUST 1944

In cursul zilei de 31 August, trupele române au lichidat — prin atacuri viguroase — ultimele rezistențe germane din zona petroliferă, dela Brazi și Păulești.

In Transilvania, trupele române au capturat trupele germano-maghiare care au întreprins o incursiune pe teritoriul nostru. Am cucerit satele Vâlcele, Ilieni și Bicfălău.

In aceste lupte, au fost luați mai mulți prizonieri și numeros armament automat.

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI
31 AUGUST 1944

COMUNICAT SPECIAL

Misiunea dată armatei române de către guvernul M. S. Regelui a fost adusă la îndeplinire în 8 zile, după lupte foarte grele.

Țara a fost eliberată de trupele germane.

Pentru lichidarea rezistenței germane de la Valea Călugărească și Păulești, în ultimele două zile au cooperat și forțe ale Armatei Roșii.

Repeziciunea cu care s'a executat această misiune se datorește adâncului devotament al armatei față de M. S. Regele precum și iubirii de libertate, pentru țară și neam.

Armata este gata pentru noi misiuni.

După date provizorii numărul prizonierilor se ridică la peste 50.000, dintre care 9 generali și 652 ofițeri.

Printre generalii germani făcuți prizonieri sunt: gen. Gerstenberg, gen. Steihel, gen. Busch, gen. intendant von Lilienthal, gen. Buchard.

Prada de război este enormă. Nu s'a putut încă inventaria.

Eri 30 August 1944 armata română a început operațiuni pentru desrobirea Transilvaniei de nord și printr'o acțiune locală a reușit să pună stăpânire pe satele Vâlcele, Ilieni, Fitiș, Bicfălău, înaintând pe o adâncime de 10 km.

IMPERATIVELE VREMII

Toate gândurile, toată activitatea și toate preocupările prezentului trebue să fie puse în legătură cu războiul, care, să nu uităm, nu s'a terminat încă. Trebue să curățim țara de ultimele rămășițe ale armatelor hitleriste aflate pe teritoriul țării și să ne continuăm drumul pentru eliberarea Ardealului. Asupra acestei părți de țară ce ni s'a răpit prin dictatul dela Viena, drepturile noastre au fost consfințite de Națiunile Aliate, dar e probabil că vom întâmpina rezistența trupelor vrăsmase astfel că trebue să [illegible] susținem prin toate sforțările acțiunea armatei noastre.

Precizând că mai mult decât oricând se cer acum tuturor muncă, supunere necondiționată, credință absolută în biruința Patriei, d. general Aldea, ministrul de interne, a cerut tuturor organelor ministerului să rămână la posturile lor, făcându-și datoria în deplină conștiință a gravității și măreției clipelor prin care trecem.

In ordinul circular trimis tuturor inspectorilor generali administrativi, prefecților de județe și primarilor de municipii și de orașe reședință de județe din țară, d-sa a arătat că în ciuda tuturor greutăților derivând din extinderea războiului pe teritoriul nostru trebue să se asigure cu orice preț continuitatea vieții publice.

Au precădere problemele ce stau în legătură directă cu starea de război — ordinea și siguranța publică, comunicațiile, viața economică — dar totul trebue rezolvat cu promptitudine spre a înlătura orice dificultate s'ar ivi în desfășurarea normală a vieții publice.

Toți trebue să-și facă datoria pe calea indicată de ordinele guvernului M. S. Regelui Mihai I și prima din aceste datorii este efectuarea în ordine și disciplină a muncii rodnice, în toate ramurile activității productive.

Căci nu numai pentru funcționarii publici dar pentru toți factorii de producție din câmpul muncii sunt valabile aceleași imperative ale vremurilor: ordinea și disciplina.

Dacă toți suntem de acord că trebue instaurată fără întârziere o eră nouă de dreptate, de libertate, de justă răsplătire a muncii și a meritului, trebue să avem și convingerea că îndreptățitele revendicări sociale — grație cărora vom putea da tuturor celor ce muncesc o viață mai bună, mai luminată, mai îmbelșugată— nu se pot înfăptui decât pe calea organizării disciplinate, care cere în prim rând ca lucrul să nu fie întrerupt.

Neîntrerupându-ne activitatea. garantăm aprovizionarea, existența, viața tuturor și putem începe opera de refacere a orânduirilor sociale pe temeiul justiției adevărate, reale, care pune munca pe primul plan al activității

(Continuare în pag. 2-a)

CUM AU FOST TRATAȚI PRIZONIERII AMERICANI IN ROMÂNIA

In cursul unei vizite făcute de d. general Cameniță, secretar general al ministerului Apărării Naționale, la lagărul foștilor prizonieri americani, care părăsesc țara noastră, aceștia au ținut să declare că nu vor uita niciodată România unde au fost tratați atât de bine și atât de amical.

„AU INVIAT MORȚII DELA STALINGRAD ȘI COTUL DONULUI!"...

Trec foștii prizonieri români din Rusia

Populația Capitalei s'a trezit, eri dimineață, într'o grozavă larmă de motoare, și prin văzduh. și pe uliți.

Pe cer se roteau cu noaptea în cap avioanele de vânătoare rusești care fac protecția trupelor și paza zonei București.

Câte două, câte patru, câte opt în rând, la înălțime mică sau pe sus, șburând în linie dreaptă, în virajuri sau făcând picaje — aviația prietenă s'a plimbat toată dimineața pe cerul orașului.

Iar pe jos au uruit întâi motoarele unor unități de tancuri și, în urmă, ale numeroaselor unități motorizate de artilerie și infanterie, traversând orașul pe diferite căi: șos. Bonaparte, Pache—Sf. Gheorghe spre Giurgiu. bulev. Elisabeta spre Cotroceni.

Pe ici pe colo s'au oprit în stradă, izolate, câte un camion cu ostași ruși sau automobil cu ofițeri. Populația face roată, punând diferite întrebări prin câte un interpret ocazional.

Rușii zâmbesc și răspund bucuroși.

Iar pe arterele principale se scurg mereu motorizatele și camioanele încărcate cu ostași.

Aproape toți cu flori, primite dela populație. Unii cântă. Alții strigă ura și răspund la aclamațiile populației, salutând cu palma desfăcută.

Probabil ca să le facă plăcere, unii dintr'ai noștri le arăta pumnul strâns. Dar nici unul din oaspeți nu răspunde în acest fel.

Printre ei sunt blonde rusoaice care râd mulțumite când sunt aplaudate și se ridică în picioare ca să mulțumească mai bine.

Câte un ostaș mucalit râde cu toată gura la public arătând cu mâna înainte:

— Paidiom Bierlen!... — strigă el, cu accent.

Și publicul aplaudă și strigă, imitându-l:

— Haraşo! Bierlen!..

(Continuare în pag. 2-a)

NOUL MAREȘAL AL CURȚII REGALE

D. Ion de Mocsonyi Styrcea, marele maestru de vânătoare, a fost numit Mareșal al Curții Regale, îndeplinind ambele înalte demnități.

CINCI ANI DE RĂZBOI

Cinci ani!

Cinci ani de când din voința unui om a pornit dezlănțuirea groaznicului măcel care a cuprins treptat omenirea întreagă și a răspândit oroarea, ruina și moartea pe tot întinsul pământului.

După ce cu un an înainte, în 1938, Hitler, șantajând buna credință a Europei și în deosebi a Angliei și Franței, a dat lovitura contra Cehoslovaciei asigurând că este ultima sa pretențiune, la 1 Septembrie 1939, sub pretextul reîncorporării coridorului dela Danzig la teritoriul german, a ordonat trupelor sale, de mult pregătite, să atace Polonia. Cu o furie sălbatecă armatele hitleriste s'au năpustit asupra republicei poloneze știind bine că Franța și Anglia vor interveni obligate fiind prin tratatul ce-l aveau cu Polonia. Conștient deci de urmările grave ce le va avea hotărârea sa, Hitler, setos de sânge, a dezlănțuit războiul în ciuda tuturor avertismentelor ce l s'au dat, în ciuda sforțărilor întregei lumi civilizate pentru a împedica dezlănțuirea cataclismului. Ar însemna a nega lumina zilei dacă s'ar mai încerca să se tăgăduiască răspunderea categorică a Germaniei hitleriste, singura vinovată de cataclismul apocaliptic care s'a abătut asupra lumei întregi. Nu e locul aci să recapitulăm fazele diferite prin care a trecut Europa și lumea întreagă în acești cinci ani de război. Un lucru este cert: Europa nu era pregătită de război și marile Puteri occidentale, în buna lor credință, au socotit că vor putea ajunge la potolirea instinctelor războinice ale dictatorului dela Berlin și vor putea salva pacea. Profitând de această situație Hitler, care cu cât de zile s'a înarmat cu premeditare țara până la maximum, a dezlănțuit războiul socotind că va reuși în

(Continuare în pag. 2-a)

O PRECIZARE A D-LUI IULIU MANIU

Am publicat în numărul nostru de Miercuri declarația adresată de d. Horațiu Comaniciu, în numele comandamentului fostei mișcări legionare, către foștii legionari și scrisoarea d-lui Iuliu Maniu trimisă d-lui Comaniciu.

Pentru precizarea semnificației exacte a acestei manifestațiuni politice ne-am adresat d-lui Iuliu Maniu, rugându-l să ne arate cum interpretează d-sa dorința exprimată de foștii legionari de a reintra în viața publică românească în cadrul blocului național-democrat.

Iată răspunsul d-lui Iuliu Maniu:

„Blocul național-democrat a hotărît că fostul partid legionar nu poate intra în nici un fel de legături politice cu partidele antifasciste. Dar, membrii fostei grupări legionare cari n'au comis crime și nici fapte dezonorante și cari, pe de altă parte, în urma evenimentelor petrecute, și-au însușit sentimente democratice și un sincer atașament pentru Națiunile Unite și pentru politica acestora, pot fi primiți individual în partidele cari formează blocul național-democrat.

Proclamația dată de d. Comaniciu și publicată Miercuri în ziare, exprimă hotărîrea membrilor fostei grupări legionare în acest sens și ea merită toată lauda.

Fiecare partid din blocul național democrat va aprecia dela caz la caz ce crede că trebue să facă în fața cererilor individuale de a intra în partidul respectiv.

In ce mă privește, în toată cariera mea politică am fost contra sectarismului de partid și a condamnării pe vecie a singuratecilor care au făcut greșeli prin atitudinea lor politică. In materia aceasta nu poate servi de criteriu decât măsura bunei credințe și calitatea faptei. Mai ales noi românii, cari ducem mare lipsă de intelectuali în viața noastră socială, economică, culturală și politică, nu ne putem permite să excludem din ea elementele capabile dacă ele recunosc greșelile făcute și se hotărăsc în mod sincer să păşească pe calea bună pentru propășirea neamului românesc și pentru statornicirea unei solidarități și discipline naționale atât de necesare mai ales în zilele acestea, — așa cum au făcut d. Comaniciu și camarazii săi.

Declarația făcută de d. Comaniciu și camarazii săi are în special o importanță deosebit de mare prin faptul că ea dezminte afirmația posturilor de radio germane că în România o acțiune separată de acea a Majestății Sale Regelui și a guvernului său actual ar putea să aibă un ecou sau partizani și, în acelaș timp, ea reduce la adevărata lor valoare și afirmările din declarațiile lui Horia Sima pe care eu le cred apocrife.

Intr'adevăr, îmi reamintesc că fostul ministru plenipotențiar al Germaniei la București, d. Killinger, acum aproximativ doi ani, a comunicat oficial ministerului nostru de externe că Horia Sima a fost judecat legal, condamnat și executat în Germania.

Așa fiind ce e adevărat: știrea executării lui Horia Sima sau declarația sa prezentă radiodifuzată, fiindcă și una și alta nu pot fi adevărate ?

PÂINEA SE VINDE FĂRĂ CARTELĂ

Intrucât primăria Capitalei a pus la dispoziția brutarilor stocuri importante de făină, pâinea se vinde fără cartelă, în raza municipiului București.

Pe măsură ce și la celelalte articole alimentare se vor putea forma stocuri suficiente, se va renunța la bonurile respective, vânzarea făcându-se liberă.

CAMUFLAREA LUMINILOR IN CURSUL NOPȚII

Se atrage atențiunea întregei populații a Capitalei că de câteva zile se observă o mare delăsare în aplicarea măsurilor de camuflarea luminilor pe timpul nopții.

Populația Capitalei este rugată să nu uite că suntem încă în război și că aviația inamică are oricând posibilitatea să atace Bucureștiul.